Møysalen
nasjonalparkstyre

Postadresse
c/o Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Kulturfabrikken
8400 Sortland

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 31607
sfnopost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/moysalen

Statsnett SF

Saksbehandler Morten Halvorsen **Vår ref.** 2019/1975 **Deres ref.** **Dato** 12.05.2022

Delegert vedtak

Delegasjonssak	

Svar på søknad om dispensasjon - motorferdsel i utmark - Statnett SF

Vedtak

Med hjemmel i § 3 pkt 5.3.a får Statnett v/Frode Wærum disse tillatelsene til motorisert ferdsel i forbindelse med kraftlinja i Øksfjorden i Møysalen landskapsvernområde.

- Nødvendig bruk av snøskuter og/eller helikopter i forbindelse med en årlig vedlikeholds-befaring.
- Nødvendig bruk av snøskuter, ATV og/eller helikopter for retting av feil funnet ved vedlikeholdsbefaring.
- En toppbefaring, planlagt i 2023, på barmark med bruk av ATV og/eller helikopter.
- Toppbefaringen kan gjennomføres i et annet år enn det planlagte dersom behov.

Med hjemmel i § 48 i Naturmangfoldloven gis tillatelse til bruk av drone for nærmere inspeksjon av kraftlinjen gjennom Møysalen i forbindelse med aktiviteten gitt løyve til over.

Vilkår:

- Motorisert ferdsel skal som hovedregel foregå med skuter på vinterføre. Hvis det likevel er nødvendig med kjøring på barmark skal det brukes ATV med belter og det skal kjøres i gangfart.
- Ved bruk av helikopter skal reindrifta kontaktes
- Tillatelsen gjelder i 3 år, fra vedtaksdato og til 20. mai 2025.
- Ved bruk av droner skal sertifiserte dronepiloter benyttes.
- Ved barmarks-befaring bes tiltakshaver se etter og ta med eventuell resterende forsøpling etter linjearbeid, særlig i området Øksfjordskardet – Austpollen.

All motorisert ferdsel i utmark skal holdes på et minimum og det skal tas hensyn til dyre- og fugleliv. Terrengskader skal unngås.

Nødvendig motorisert ferdsel i forbindelse med akutt utfall er hjemlet i verneforskriften og derfor ikke søknadspliktig, jfr § 3 pkt 5.2 i verneforskriften for Møysalen landskapsvernområde.

Bakgrunn
Statnett søker om motorferdsel i forbindelse med planlagt vedlikehold, inspeksjon og reparasjon og ved feil eller mistanke om feil for sin kraftlinje som går gjennom Møysalen landskapsvernområde. Linjen kommer over høgda fra Sørdalen til Austpolldalen og følger lia ved Øksfjorden sørover til vernegrensa ved Rørneset.

Normalt vedlikehold er en årlig befaring, og denne utføres normalt på snøskuter. Selskapet er i større grad pålagt å gjøre dette med helikopter, men med minimum hvert 5. år med snøskuter. Strekninger med høye klmalaster skal ha bakkebefaring oftere, minimum hvert 1. – 3. år. Ved funn av feil eller behov for rettinger kan det bli behov for flere turer for oppfølging av dette.

Det er planlagt toppbefaring i strekninga gjennom Møysalen i 2020. Dette krever utkobling av linja og skjer normalt på barmark. Planene for dette kan bli endret.

Det er ikke anslått antall turer, da dette varierer med hva som oppdages på befaringene og hvordan funnene må følges opp.

Grunnlaget for avgjørelsen
Møysalen landskapsvernområde er i utgangspunktet verrna mot inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter, jfr § 3 pkt 1.1. I henhold til § 3 pkt 1.2 er drift- og vedlikehold av eksisterende energi og kraftanlegg og nødvendig istandsetting ved akutt utfall unntatt fra forbudet.

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt på land og i vatn, og i lufta under i lufta under 300 meter (§ 3 pkt 5-1.). Unntak for denne bestemmelsen er nødvendig motorisert ferdsel ved utfall av kraftlinjene på Østsida av Øksfjorden (§ 3 pkt 5.2). Det er dessuten åpnet for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til motorisert ferdsel i forbindelse med vedlikehold og ettersyn av kraftlinjene på østsida av Øksfjorden (§ 3 pkt 5.3a).

Droner er ikke regna som motorferdsel, men vernebestemmelsene har et generelt forbud mot bruk av modellfly, og droner er definert inn under dette (§ 3 pkt 6.2). Tillatelse til dette kan gis ved bruk av § 48 i naturmangfoldloven, der unntak fra forbudet kan gjøres «dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig (§ 48 første ledd).

Vurdering

Alle saker som berører naturmangfoldet skal vurderes etter §§ 8-12 i Naturmangfoldlova, jfr § 7.

Når det gjelder **kunnskapsgrunnlaget (§8)** er det for området registrert noen rovfuglreir og rovfuglaktivitet som kan bli berørt av aktivitet med fly eller helikopter. Ut over det er det ikkje registrert spesielle arter i artsbasen eller naturbasen. I tillegg kommer kunnskapsinnsamling gjort under verneprosessen, og under konsesjonsbehandlinga hos NVE før oppgradering av linjenettet i perioden 2014 – 2016. Det er vår- og sommerbeite for rein i det aktuelle området, og det går en trekklei i lia langs fjorden. Ut fra dette vurderes kunnskapsgrunnlaget for dette tiltaket som tilstrekkelig til at man kan ta en avgjørelse i saka og man trenger ikke å ta i bruk **føre-var-prinsippet (§9)**.

Etter **§ 10 "Økosystemtilnærming og samlet belastning**" skal en beslutning vurderes i lys av flere påvirkninger senere, og om et løyve kan skape presedens, og på denne måten bidra til en gradvis forringelse av området. Dette er den eneste kraftlinja i verneområdene, så presedensvirkningen blir i tilfelle på andre verneområder i samme situasjon. Oppfølging og vedlikehold av linja er viktig for både sikkerhet og samfunn, og en tillatelse kan gis med vilkår som tar hensyn til verneverdiene.

NML **§ 11** sier at **"kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver***".* Dette punktet er ikke aktuelt i denne sammenhengen.

I **§ 12** i NML står dette **om miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetoder**: "*For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater*". Ifølge søkeren er barmarkskjøring i utgangspunktet aktuell i forbindelse med toppbefaringe, og i tillegg kan det komme behov for motorferdsel som følge av funn ved vedlikeholdsbefaring eller linjefeil. Snøskuter på vinterføre er førstevalget, men i enkelte tilfeller styrt av selskapets retningslinjer må det befares på barmark. Øksfjorden har frodige fjordlier med myrer og tørrere rabber, og erfaringen tilsier at feil kjøring med ATV kan føre til stygge spor i marka. Det er derfor foreslått å sette krav om bruk av ATV med belter og gangfart for å forebygge dette.

Tillatelse til dronebruk kan gis visst det ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser tilsier det. For verneverdiene vil bruk av droner vil være positivt, da tilsyn og oppfølging av kraftlinjene er nødvendig og alternativet vil være langt mer forstyrrende motorferdsel, som helikopter eller i mindre grad skuter eller ATV. Droner blir uansett sett på som et positivt hjelpemiddel til dette formålet, og det blir innstilt på å gi tillatelse til bruk av dette i denne sammenhengen.

Det er rein på beite i området. Det blir derfor innstilt på at reindrifta skal kontaktes når det blir brukt helikopter i forbindelse med linjearbeidet.

Konklusjon
Med hjemmel i § 3 pkt 5.3.a får Statnett v/Frode Wærum disse tillatelsene til motorisert ferdsel i forbindelse med kraftlinja i Øksfjorden i Møysalen landskapsvernområde.

- Nødvendig bruk av snøskuter og/eller helikopter i forbindelse med en årlig vedlikeholdsbefaring.
- Nødvendig bruk av snøskuter, ATV og/eller helikopter for retting av feil funnet ved vedlikeholdsbefaring.
- En toppbefaring, planlagt i 2020, på barmark med bruk av ATV og/eller helikopter.
- Toppbefaringen kan gjennomføres i et annet år enn det planlagte dersom behov.

Med hjemmel i § 48 i Naturmangfoldloven gis tillatelse til bruk av drone for nærmere inspeksjon av kraftlinjen gjennom Møysalen i forbindelse med aktiviteten gitt løyve til over.

Vilkår:
- Motorisert ferdsel skal som hovedregel foregå med skuter på vinterføre. Hvis det likevel er nødvendig med kjøring på barmark skal det brukes ATV med belter og det skal kjøres i gangfart.
- Ved bruk av helikopter skal reindrifta kontaktes
- Tillatelsen gjelder i 3 år, fra vedtaksdato og til 20. mai 2025.
- Ved bruk av droner skal sertifiserte dronepiloter benyttes.
- Ved barmarksbefaring bes tiltakshaver se etter og ta med eventuell resterende forsøpling etter linjearbeid, særlig i området Øksfjordskardet – Austpollen.

All motorisert ferdsel i utmark skal holdes på et minimum og det skal tas hensyn til dyre- og fugleliv. Terrengskader skal unngås.

Nødvendig motorisert ferdsel i forbindelse med akutt utfall er hjemlet i verneforskriften og derfor ikke søknadspliktig, jfr § 3 pkt 5.2 i verneforskriften for Møysalen landskapsvernområde.

Klageadgang:
Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:
Verneforskrift for Møysalen landskapsvernområde
Naturmangfoldloven
Forvaltningsplan for Møysalen

Med hilsen

Morten Halvorsen
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

KANSTADFJORD VESTRE HINNØY REINBEITDISTRIKT		8410	LØDINGEN
STATSFORVALTEREN I NORDLAND	Postboks 1405	8002	BODØ
Statens Naturoppsyn			OSLO
LØDINGEN KOMMUNE	Postboks 83	8411	LØDINGEN